

**Diagnoza i delimitacja
obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji
w gminie Złotów
na potrzeby opracowania
gminnego programu rewitalizacji**

SPIS TREŚCI

I DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH.....	3
I.1 Ogólna charakterystyka gminy	3
I.2 Metodologia wyznaczania	4
I.3 Sfera społeczna.....	5
I.4 Sfera gospodarcza	15
I.5 Sfera funkcjonalno-przestrzenna	16
I.6 Sfera techniczna.....	18
I.7 Sfera środowiskowa	19
II WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	21
II.1 Identyfikacja obszaru zdegradowanego	21
II.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	25
SPIS TABEL	27
Załącznik tabelaryczny – Wskaźniki społeczne i dodatkowe dla poszczególnych jednostek analitycznych	28

I DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

I.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Złotów jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie złotowskim. Sąsiaduje z 8 gminami: od północy z gminą Okonek, od północnego wschodu z gminą Lipka, od wschodu z gminą Zakrzewo, od południa z gminami Łobżenica, Wysoka i Krajenka, od zachodu z gminami Jastrowie i Tarnówka oraz centralnie z gminą miejską Złotów.

Rys. 1 Położenie gminy Złotów na tle powiatu złotowskiego.

Źródło: Strategii Rozwoju Gminy Złotów na lata 2016-2025.

Gmina Złotów obejmuje 36 miejscowości, które administracyjne stanowią 28 sołectw.

I.2 Metodologia wyznaczania

Obszar zdegradowany to przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe, techniczne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Wyznaczając zdecydowano się przyjąć jako jednostkę analityczną miejscowość (osoby zameldowane na koniec 2023 roku).

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji przeanalizowano dane dotyczące zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Ponadto przeanalizowano następujące negatywne zjawiska dodatkowe tj: gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne występujące na terenie miasta. W analizie oparto się na danych dostarczonych przez gminę i jej jednostki, policję powiatową, powiatowy urząd pracy.

Wyznaczając obszar na terenie gminy Złotów jednostką analityczną jest miejscowość i dla nich zostały wykonane wszystkie analizy.

Rys. 2 Miejscowości w gminie Złotów.

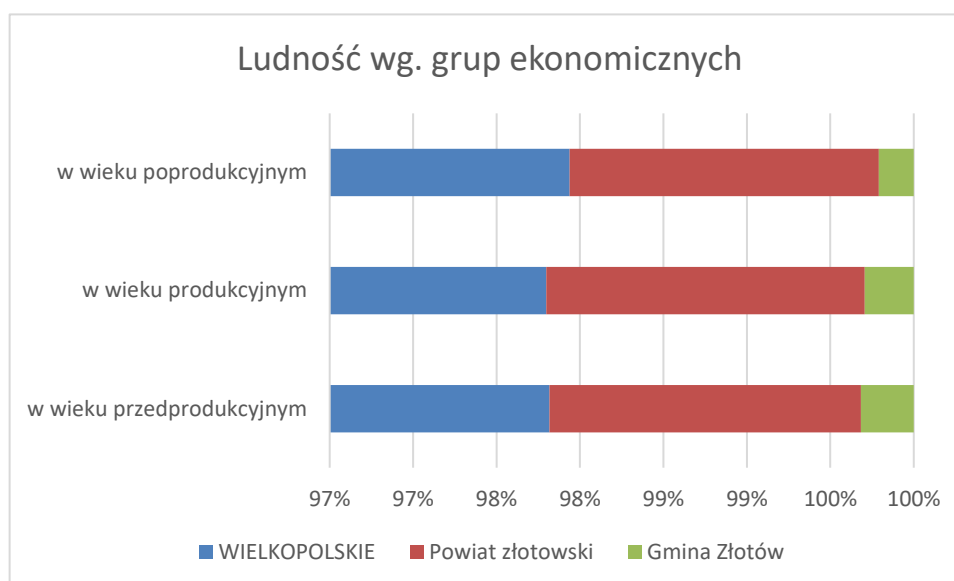
Źródło: opracowanie własne

I.3 Sfera społeczna

KAPITAŁ LUDZKI

Na koniec 2023r. w gminie Złotów zameldowanych było **9784 osoby**. Gęstość zaludnienia (dane GUS za 2023r.) wynosiła 34,1 os./km², podczas gdy w powiecie złotowskim wyniosła 40,50 os./km² a w województwie wielkopolskim wskaźnik ten kształtował się na poziomie 116,9 os./km².

Udział ekonomicznych grup wieku ludności w gminie Złotów w poszczególnych kategoriach wskaźniki są lepsze niż w powiecie czy województwie. W kategorii osób w wieku przedprodukcyjnym gmina posiada lepszy wskaźnik o 2,59% niż województwo i 2,82% niż powiat złotowski. W grupie osób w wieku produkcyjnym wskaźniki są lepsze o 2,91% od województwa i 2,26% niż wskaźniki powiatowe. Również osób w kategorii osób w wieku poprodukcyjnym gmina Złotów ma lepsze procentowe wskaźniki niż województwo o 5,51% i powiat złotowski o 5,08% .

Rys. 3 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ogólnej ludności [%].

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Analiza grup wiekowych na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest jednym z kluczowych aspektów wskazujących potrzebę przeprowadzenia procesów rewitalizacji. Kapitał ludzki obszaru ma istotne znaczenie nie tylko w kwestii jego rozwoju, ale również działań, które możemy i powinniśmy podjąć na rzecz rozwoju tego

obszaru. Analizując szczegółowo dane demograficzne - w podziale na jednostki analityczne gminy - zbadano wskaźnik: udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%].

Średnia dla całej gminy wynosi **73,61%**. Do miejscowości o najwyższych wskaźnikach zaliczyć należy Święta I, Józefowo, Płosków. Miejscowości o najniższym wskaźniku to przede wszystkim te, gdzie mieszka niewielka liczba osób (Grudna, Rosochy).

Tab. 1 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%] w 2023 r.

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 73,61%			
Bielawa	88,24	Nowiny	90,16
Błękwit	79,01	NowyDwór	85,00
Bługowo	78,18	Pieczyn	61,54
Buntowo	92,59	Pieczynek	87,50
Dzierżążenko	29,89	Płosków	112,50
Franciszkowo	48,00	Radawnica	80,88
Górzna	74,17	Rosochy	20,00
Grodno	55,56	Rudna	64,63
Grudna	0,00	Skic	111,39
Józefowo	117,98	Sławianowo	166,67
Kaczochoy	66,67	Sławianówko	83,33
Kamień	80,33	Stare Dzierżążno	85,00
Kleszczyna	64,42	Stawnica	85,00
Klukowo	50,00	Święta	62,02
Krzywa Wieś	75,00	Święta I	311,11
Łupienko	75,00	Wąsosz	73,91
Międzybłocie	26,05	Wielatowo	100,00
Nowa Święta	62,75	Zalesie	57,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

BEZROBOCIE

Do negatywnych zjawisk społecznych zalicza się także **bezrobocie** – jako jeden z ważnych problemów wymagających szczegółowej analizy, co kluczowe wskaźnik ten określa również ustawa o rewitalizacji. W województwie wielkopolskim liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne wyniosła na koniec 2023 roku 46 531 osób, a na terenie powiatu złotowskiego 1639 osób. W badanym okresie na terenie gminy zarejestrowanych było **240** osób bezrobotnych. Najwięcej z nich (w liczbach bezwzględnych) zamieszkuje miejscowości:

Górzyna, Święta, Radawnica, które stanowią 25,00% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych w gminie.

Analizując zjawisko bezrobocia duże znaczenie ma skala osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osób długotrwale bezrobotnych, młodych (do 25 roku życia) i osób powyżej 50 roku życia mogących być jeszcze aktywnymi na rynku pracy oraz osób o najniższym wykształceniu (bez wykształcenia, wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym).

W przypadku osób długotrwale bezrobotnych stanowią oni 43,33% wszystkich osób bez pracy. Najwięcej takich osób mieszka w miejscowościach: Górzna, Pieczynek, Święta. Wśród osób młodych (do 25 roku życia) średnia gminna jest na poziomie 19,58%, a najwięcej mieszka takich osób w miejscowości Górzna, Kleszczyna, Święta. Wśród osób powyżej 50 roku życia średnia gminna to 26,67% a miejscowościami, gdzie jest najwięcej osób zamieszkuje miejscowości: Górzna, Pieczynek i Radwanica. W kategorii bezrobotnych z najniższym wykształceniem średnia gminna wynosi 39,92%. Procentowo najwięcej takich osób zamieszkuje w miejscowościach: Bługowo, Rudna, Zalesie.

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące bezrobocia dla poszczególnych miejscowości.

Tab. 2 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 43,33%			
Bielawa	50,0	Nowiny	58,3
Błękwit	0,0	Nowy Dwór	20,0
Bługowo	100,0	Pieczyn	0,0
Buntowo	100,0	Pieczynek	53,3
Dzierżążenko	40,0	Płosków	0,0
Franciszkowo	20,0	Radawnica	41,2
Górzna	33,3	Rosochy	0,0
Grodno	0,0	Rudna	63,6
Grudna	0,0	Skic	80,0
Józefowo	27,3	Sławianowo	62,5
Kaczochoy	0,0	Sławianówko	0,0
Kamień	37,5	Stare Dzierżążno	50,0
Kleszczyna	33,3	Stawnica	31,3
Klukowo	37,5	Święta	40,0
Krzywa Wieś	100,0	Święta I	0,0
Łopienko	0,0	Wąsosz	0,0
Międzybłocie	66,7	Wielatowo	0,0
Nowa Święta	42,9	Zalesie	41,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

Tab. 3 Udział osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 19,58%			
Bielawa	0,00	Nowiny	0,00
Błękwit	0,00	Nowy Dwór	10,00
Bługowo	40,00	Pieczyn	0,00
Buntowo	25,00	Pieczynek	6,67
Dzierżążenka	13,33	Płosków	100,00
Franciszkowo	20,00	Radawnica	17,65
Górzna	25,00	Rosochy	0,00
Grodno	0,00	Rudna	0,00
Grudna	0,00	Skic	0,00
Józefowo	18,18	Sławianowo	25,00
Kaczochoy	0,00	Sławianówko	0,00
Kamień	62,50	Stare Dzierżążno	100,00
Kleszczyna	44,44	Stawnica	25,00
Klukowo	25,00	Święta	25,00
Krzywa Wieś	0,00	Święta I	0,00
Łopienko	0,00	Wąsosz	0,00
Międzybłocie	0,00	Wielatowo	0,00
Nowa Święta	28,57	Zalesie	8,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

Tab. 4 Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 26,67%			
Bielawa	100,00	Nowiny	25,00
Błękwit	0,00	Nowy Dwór	30,00
Bługowo	60,00	Pieczyn	0,00
Buntowo	50,00	Pieczynek	46,67
Dzierżążenka	20,00	Płosków	0,00
Franciszkowo	20,00	Radawnica	41,18
Górzna	25,00	Rosochy	0,00
Grodno	0,00	Rudna	27,27
Grudna	0,00	Skic	40,00
Józefowo	36,36	Sławianowo	25,00
Kaczochoy	0,00	Sławianówko	0,00
Kamień	12,50	Stare Dzierżążno	0,00
Kleszczyna	11,11	Stawnica	37,50
Klukowo	0,00	Święta	15,00
Krzywa Wieś	0,00	Święta I	0,00

Łopienko	0,00	Wąsosz	33,33
Międzybłocie	33,33	Wielatowo	0,00
Nowa Święta	14,29	Zalesie	8,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

Tab. 5 Udział osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 32,92%			
Bielawa	50,00	Nowiny	41,67
Błękwit	0,00	Nowy Dwór	20,00
Bługowo	60,00	Pieczyn	0,00
Buntowo	50,00	Pieczynek	0,00
Dzierżążenko	13,33	Płosków	0,00
Franciszkowo	40,00	Radawnica	17,65
Górzna	33,33	Rosochy	0,00
Grodno	0,00	Rudna	72,73
Grudna	0,00	Skic	40,00
Józefowo	45,45	Sławianowo	37,50
Kaczochoy	0,00	Sławianówko	0,00
Kamień	25,00	Stare Dzierżążno	0,00
Kleszczyna	11,11	Stawnica	43,75
Klukowo	37,50	Święta	5,00
Krzywa Wieś	0,00	Święta I	0,00
Łopienko	0,00	Wąsosz	33,33
Międzybłocie	16,67	Wielatowo	0,00
Nowa Święta	28,57	Zalesie	58,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

POMOC SPOŁECZNA

Kolejnym zjawiskiem, który wpływa na analizę potencjalnego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w sferze społecznej są zadania z zakresu pomocy społecznej, które wskazują, ile osób w gminie znajduje się w niekorzystnej sytuacji materialnej, społecznej, zdrowotnej, losowej i z tego powodu korzysta z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ogółem w gminie Złotów z pomocy społecznej na koniec 2023 r. korzystało 582 osoby, co dało wskaźnik liczby osób otrzymujących pomoc społeczną w ogólnej liczbie mieszkańców na 100 osób [%] na poziomie **5,95%**. Najwięcej takich osób w liczbach bezwzględnych mieszka w miejscowościach: Józefowo, Radawnica, Górzna co daje ponad 26% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej.

Tab. 6 Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 5,95%			
Bielawa	7,45	Nowiny	4,43
Błękwit	1,01	Nowy Dwór	7,86
Bługowo	2,34	Pieczyn	10,00
Buntowo	5,28	Pieczynek	6,03
Dzierążenko	1,80	Płosków	6,15
Franciszkowo	17,95	Radawnica	8,04
Górzna	7,55	Rosochy	21,43
Grodno	43,48	Rudna	10,57
Grudna	0,00	Skic	5,08
Józefowo	14,88	Sławianowo	4,89
Kaczochoy	14,81	Sławianówko	13,89
Kamień	9,86	Stare Dzierążno	3,06
Kleszczyna	3,99	Stawnica	6,63
Klukowo	8,26	Święta	2,38
Krzywa Wieś	8,33	Święta I	0,00
Łopienko	4,17	Wąsosz	3,51
Międzybłocie	1,16	Wielatowo	2,00
Nowa Święta	1,68	Zalesie	5,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

Analizując zjawisko korzystania z pomocy społecznej kategoriami istotna jest przyczyna przyznania pomocy wśród beneficjentów OPS. Wśród dominujących powodów korzystania z pomocy społecznej należy wymienić: ubóstwo i bezrobocie.

Najistotniejszą kategorią w tym aspekcie jest problem ubóstwa. Średnia liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu wśród wszystkich korzystających wynosi 52,58%. Ten wskaźnik wiąże się często z innymi niekorzystnymi zjawiskami takimi jak brak pracy i używki (narkotyki, alkohol). Ośrodek Pomocy Społecznej odnotował 168 osób, które korzystały z pomocy z powodu bezrobocia co daje wskaźnik 28,87% korzystających z pomocy z tego powodu wśród wszystkich beneficjentów OPS. Analizując powyższe wskaźniki na poszczególne jednostki analityczne najwięcej takich osób korzysta w miejscowości: Józefowo, Grodna i Rudna. Natomiast w kategorii korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród beneficjentów OPS najwięcej osób mieszka w miejscowości Franciszkowo, Rudna i Górzna.

Tabele poniżej przedstawiają wskaźniki korzystania z pomocy społecznej z powodu: ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu i narkomanii w podziale na miejscowości gminy Złotów.

Tab. 7 Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 52,58%			
Bielawa	71,43	Nowiny	91,67
Błękwit	50,00	Nowy Dwór	94,44
Bługowo	50,00	Pieczyn	20,00
Buntowo	13,33	Pieczynek	57,14
Dzierżążenko	45,45	Płosków	0,00
Franciszkowo	68,57	Radawnica	39,58
Górzna	31,71	Rosochy	0,00
Grodno	73,33	Rudna	45,71
Grudna	0,00	Skic	90,48
Józefowo	46,88	Sławianowo	80,00
Kaczochoy	83,33	Sławianówko	20,00
Kamień	17,86	Stare Dzierżążno	100,00
Kleszczyna	36,84	Stawnica	75,00
Klukowo	68,42	Święta	28,57
Krzywa Wieś	100,00	Święta I	0,00
Łopienko	100,00	Wąsosz	0,00
Międzybłocie	20,00	Wielatowo	0,00
Nowa Święta	85,71	Zalesie	22,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

Tab. 8 Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 28,87%			
Bielawa	28,57	Nowiny	83,33
Błękwit	0,00	Nowy Dwór	16,67
Bługowo	50,00	Pieczyn	20,00
Buntowo	20,00	Pieczynek	57,14
Dzierżążenko	27,27	Płosków	0,00
Franciszkowo	17,14	Radawnica	18,75
Górzna	12,20	Rosochy	0,00
Grodno	60,00	Rudna	31,43
Grudna	0,00	Skic	42,86
Józefowo	34,38	Sławianowo	26,67
Kaczochoy	83,33	Sławianówko	20,00
Kamień	35,71	Stare Dzierżążno	33,33
Kleszczyna	52,63	Stawnica	12,50
Klukowo	52,63	Święta	0,00
Krzywa Wieś	20,00	Święta I	0,00
Łopienko	0,00	Wąsosz	0,00
Międzybłocie	0,00	Wielatowo	0,00

Nowa Święta	0,00	Zalesie	11,11
-------------	------	---------	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

Tab. 9 Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]

Miejscowość	CEEB	Miejscowość	CEEB
Średnia gminy - 5,84%			
Bielawa	0,00	Nowiny	16,67
Błękwit	0,00	Nowy Dwór	0,00
Bługowo	0,00	Pieczyn	0,00
Buntowo	6,67	Pieczynek	0,00
Dzierżążenka	0,00	Płasków	0,00
Franciszkowo	17,14	Radawnica	0,00
Górzna	17,07	Rosochy	0,00
Grodno	0,00	Rudna	20,00
Grudna	0,00	Skic	14,29
Józefowo	3,13	Sławianowo	0,00
Kaczocho	0,00	Sławianówko	0,00
Kamień	0,00	Stare Dzierżążno	0,00
Kleszczyna	10,53	Stawnica	0,00
Klukowo	5,26	Święta	4,76
Krzywa Wieś	0,00	Święta I	0,00
Łopienko	0,00	Wąsosz	0,00
Międzybłocie	0,00	Wielatowo	0,00
Nowa Święta	28,57	Zalesie	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

W sferze społecznej istotne znaczenie ma również poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Obok czynników psychologicznych jakimi jest subiektywny charakter „bezpieczeństwa” czyli jak dana osoba odczuwa sytuacje zagrażające bądź niebezpieczne, można również przeanalizować czynniki „statystyczne” czyli czyny o charakterze ogólnokryminalnym.

Analizując dane w tym zakresie, pozyskane z Komendy Powiatowej Policji w Złotowie za 2023 rok stwierdzono na terenie gminy przestępstwa i wykroczenia w 22 miejscowościach. Natężenie tych zjawiska jest bardzo różne, jednakże w całej gminie policja zanotowała łącznie 132 zdarzenia, co dało średnią 13,49% zdarzeń na 1000 mieszkańców. Najwięcej z nich w miejscowościach: Święta, Błękwit, Radawnica. W 11 miejscowościach nie odnotowano żadnego zdarzenia związanego z przestępstwami czy wykroczeniami.

Tab. 10 Przystępstwa i wykroczenia na 1000 mieszkańców w gminie w gminie Złotów w 2023 [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 13,49%			
Bielawa	0,00	Nowiny	0,00
Błękwit	35,44	Nowy Dwór	8,73
Bługowo	3,91	Pieczyn	0,00
Buntowo	0,00	Pieczynek	30,17
Dzierżążenka	18,00	Płosków	15,38
Franciszkowo	0,00	Radawnica	20,10
Górzna	3,68	Rosochy	0,00
Grodno	72,46	Rudna	0,00
Grudna	0,00	Skic	7,26
Józefowo	13,95	Sławianowo	3,26
Kaczochoy	12,35	Sławianówko	0,00
Kamień	31,69	Stare Dzierżążno	20,41
Kleszczyna	21,01	Stawnica	4,98
Klukowo	13,04	Święta	24,97
Krzywa Wieś	16,67	Święta I	0,00
Łopienko	0,00	Wąsosz	35,09
Międzybłocie	11,57	Wielatowo	0,00
Nowa Święta	7,19	Zalesie	8,88

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złotów

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Ostatnią analizowaną kategorią w sferze społecznej jest wskaźniki kapitału społecznego. Na kapitał społeczny składać się może m.in. jakość stosunków międzyludzkich, relacje sąsiedzkie, aktywność obywatelska.

Jako sposób na jego zbadanie można zastosować aktywność obywatelską rozumianą przez uczestnictwo w wyborach ogólnopolskich¹. W podejmowanej analizie zbadano frekwencje w obwodach z głosowania w mieście z dwóch ostatnich wyborów parlamentarnych i ostatnich prezydenckich. Określony wskaźnik tj. średnia frekwencja w wyborach parlamentarnych i prezydenckich [%] dla gminy wynosi **48,51%**. Tylko 11 miejscowości osiągnęło wyższy wynik niż średnia gminna.

Tab. 11 Średnia frekwencja wyborcza w 3 ostatnich wyborach ogólnopolskich. [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
-------------	----------	-------------	----------

¹ Wskaźnik jest średnią wyników z odpowiedniej komisji obwodowych dla wyborów parlamentarnych w roku 2015, 2019 i prezydenckich 2020 i taki wynik został przydzielony do danej miejscowości odpowiadającej obwodowi głosowania, z powodu zmiany obwodów głosowania do wyliczeń nie wzięto frekwencji wyborów parlamentarnych w 2023 roku

Średnia Gminy – 48,51%			
Bielawa	46,75	Nowiny	46,24
Błękwit	53,92	Nowy Dwór	46,75
Bługowo	50,32	Pieczyn	46,24
Buntowo	50,32	Pieczynek	46,24
Dzierżążenko	46,24	Płosków	46,24
Franciszkowo	46,75	Radawnica	46,75
Górzna	46,24	Rosochy	53,92
Grodno	46,32	Rudna	46,32
Grudna	46,32	Skic	46,32
Józefowo	46,75	Sławianowo	50,32
Kaczochoy	50,32	Sławianówko	46,32
Kamień	46,75	Stare Dzierżążno	46,75
Kleszczyna	46,32	Stawnica	46,24
Klukowo	53,92	Święta	53,92
Krzywa Wieś	46,75	Święta I	53,92
Łopienko	46,24	Wąsosz	53,92
Międzybłocie	46,24	Wielatowo	46,24
Nowa Święta	53,92	Zalesie	46,24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań

Dodatkowo w kategorii dotyczącej kapitału społecznego przeanalizowano poziom zdawalności egzaminu ósmoklasisty. Pod uwagę wzięto wyniki za rok szkolny 2022/2023. Tak jak w przypadku udziału w wyborach przyporządkowano wyniki odpowiedniej szkoły obwodowej do danej miejscowości. Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 [%] wynosi **53,56%**². Wyniki w tym aspekcie przedstawia tabela poniżej.

Tab. 12 Średni wynik egzaminu ósmoklasisty na rok szkolny 2022/2023 [%];

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 53,56%			
Bielawa	50,07	Nowiny	50,07
Błękwit	60,47	Nowy Dwór	50,07
Bługowo	61,14	Pieczyn	50,07
Buntowo	61,14	Pieczynek	50,07
Dzierżążenko	52,66	Płosków	50,07
Franciszkowo	50,07	Radawnica	50,07
Górzna	50,07	Rosochy	60,47
Grodno	50,07	Rudna	57,10
Grudna	50,07	Skic	57,10

² Średni wynik jest ilorazem wyników wskazanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu dla trzech przedmiotów egzaminacyjnych ósmoklasisty (j. polski, matematyki, j. obcego) za rok szkolny 2022/2023

Józefowo	50,07	Sławianowo	61,14
Kaczochoy	61,14	Sławianówko	61,14
Kamień	50,07	Stare Dzierżąno	50,07
Kleszczyna	57,10	Stawnica	50,07
Klukowo	60,47	Święta	60,47
Krzywa Wieś	50,07	Święta I	50,07
Łopienko	50,07	Wąsosz	60,47
Międzybłocie	60,47	Wielatowo	50,07
Nowa Święta	60,47	Zalesie	50,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań

Analiza wskaźników społecznych wskazuje w jakich miejscowościach występuje kumulacja problemów społecznych, które spełniają przesłanki art. 9 ustawy o rewitalizacji. Na 12 zbadanych wskaźników kumulację zjawisk negatywnych (co najmniej 6 zjawisk) występuje w 18 miejscowościach.

Zgodnie z art. 9 ustawy o rewitalizacji obok problemów społecznych należy zbadać i zidentyfikować problemy w sferze: gospodarczej, środowiskowej, technicznej, funkcjonalno-przestrzennej. W kolejnym podrozdziale zaprezentowane zostały wyniki dla tych sfer.

I.4 Sfera gospodarcza³

Na dzień 31 grudnia 2023 roku na terenie gminy funkcjonowały 831 podmioty gospodarki narodowej, w tym 7 z sektora publicznego i 821 z sektora prywatnego. Liczba podmiotów w latach 2018-2023 systematycznie wzrasta i w ciągu ostatnich 6 lat zanotowano wzrost o ponad 30%.

Podmioty sektora prywatnego to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2023 roku stanowiły one 80,02% podmiotów gospodarczych. Jednakże na potencjał gospodarczy wskazuje nie tylko bezwzględna liczba podmiotów gospodarczych, ale ich liczba przypadająca na 10 tys. mieszkańców.

W 2023 roku w gminie Złotów na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 833 podmioty gospodarcze. Jednakże w stosunku do porównywalnych danych dla całego powiatu złotowskiego jest ona niższa niż średnia powiatowa. Równocześnie analiza wskaźnika pokazuje, iż dla gminy Złotów jest on jednym z najniższych wśród gmin powiatu złotowskiego.

³ Dane zbierane na maj 2024 roku. Różnice w przedstawionych liczbie podmiotów wynika z dynamiki bazy GUS REGON i odmiennej analizie podmiotów gospodarczych. Na potrzeby delimitacji zliczono firmy, które działają lub są zarejestrowane w mieście - nie wzięto pod uwagę spółek cywilnych, które prowadzą już zarejestrowani przedsiębiorcy w mieście, podmiotów zarejestrowanych pod różnym numerem REGON (mimo iż z danych wynika, że to Ci sami przedsiębiorcy).

Jednakże na potrzeby delimitacji należało przeanalizować przedsiębiorczość na jednostki analityczne (miejscowości). Wg. danych GUS REGON udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%] na terenie gminy wynosi **6,03%**. Z analizy wynika, iż dla 41,6% miejscowości jest on niższy niż średnia gminna. W liczbach bezwzględnych najwięcej przedsiębiorców jest w miejscowości Dzierżążenka (86 podmiotów), Błękwit (66 podmiotów) i Święta (61 podmiotów), natomiast w pięciu z nich nie zarejestrowano żadnego podmiotu gospodarczego.

Tabela przedstawia udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców gminy.

Tab. 13 Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Średnia Gminy – 6,03%			
Bielawa	0,00	Nowiny	4,06
Błękwit	16,71	Nowy Dwór	10,04
Bługowo	3,13	Pieczyn	8,00
Buntowo	3,17	Pieczynek	1,72
Dzierżążenka	14,08	Płosków	3,08
Franciszkowo	2,56	Radawnica	6,53
Górzna	6,26	Rosochy	0,00
Grodno	8,70	Rudna	3,93
Grudna	0,00	Skic	1,94
Józefowo	3,26	Sławianowo	2,28
Kaczochoy	1,23	Sławianówko	0,00
Kamień	3,87	Stare Dzierżążno	7,14
Kleszczyna	5,04	Stawnica	3,32
Klukowo	3,91	Święta	6,92
Krzywa Wieś	5,00	Święta I	0,00
Łupienko	8,33	Wąsosz	6,14
Międzybłocie	9,95	Wielatowo	12,00
Nowa Święta	6,24	Zalesie	6,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS REGON

I.5 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Sfera funkcjonalno-przestrzenna obejmuje te działania samorządu, które dotyczą podstawowej infrastruktury gminnej, czyli dróg, chodników, oświetlenia, sieci wodno-kanalizacyjnej, wyposażenia w miejsca sportu i rekreacji czy obiekty publiczne pełniące funkcje społeczno-kulturalne.

Pozyskane dane pozwoliły przeanalizować przede wszystkim kwestie związane z siecią kanalizacyjną oraz miejscami i obiektami służącymi mieszkańcom (place zabaw, świetlice wiejskie).

Dziewięć miejscowości w gminie nie posiada żadnego placu, boiska ani świetlicy, a kolejnych sześć jednej z wcześniej wskazanej infrastruktury.

W zakresie infrastruktury wodnej to wszystkie miejscowości posiadają dostęp do wody z sieci. Jednakże zgodnie z informacjami dostarczonymi przez gminę tylko w ośmiu miejscowościach nie wymaga ona jakiegokolwiek interwencji w prace modernizacyjne.

W zakresie sieci kanalizacyjnej 5 miejscowości jej nie posiada, natomiast w czterech kolejnych powinna zostać ona pilnie wymieniona.

Tabele poniżej przedstawiają dane dotyczące sieci wodno-kanalizacyjnej i infrastruktury spędzania wolnego czasu w gminie.

Tab. 14 Sieć kanalizacyjna w gminie Złotów w 2023 [TAK/NIE]⁴

Miejscowość	KANALIZACJA	Miejscowość	KANALIZACJA
Kanalizacja – 0,14%			
Bielawa	istnieje	Nowiny	istnieje
Błękwit	istnieje	Nowy Dwór	istnieje
Bługowo	istnieje	Pieczyn	BRAK
Buntowo	istnieje	Pieczynek	istnieje
Dzierążencko	istnieje	Płusków	istnieje
Franciszkowo	istnieje	Radawnica	istnieje
Górzna	istnieje	Rosochy	istnieje
Grodno	istnieje	Rudna	istnieje
Grudna	istnieje	Skic	istnieje
Józefowo	istnieje	Sławianowo	BRAK
Kaczochoy	istnieje	Sławianówko	BRAK
Kamień	istnieje	Stare Dzierążno	istnieje
Kleszczyna	istnieje	Stawnica	istnieje
Klukowo	istnieje	Święta	istnieje
Krzywa Wieś	istnieje	Święta I	istnieje
Łupienko	BRAK	Wąsosz	istnieje
Międzybłocie	istnieje	Wielatowo	BRAK
Nowa Święta	istnieje	Zalesie	istnieje

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Złotów

⁴ Średni wskaźnik dla gminy wyposażenia w sieć kanalizacyjną liczony jako **brak** sieci w danej jednostce analitycznej do wszystkich jednostek analitycznych. Wynik w procentach.

Tab. 15 Place zabaw / świetlice w miejscowościach gminy Złotów w 2023 [TAK/NIE]⁵

Miejscowość	Place zabaw /miejsca organizacji imprez	Świetlice	Miejscowość	Place zabaw /miejsca organizacji imprez	Świetlice
Place zabaw/świetlice – 0,33%					
Bielawa	BRAK	BRAK	Nowiny	istnieje	istnieje
Błękwit	istnieje	istnieje	Nowy Dwór	istnieje	istnieje
Bługowo	istnieje	istnieje	Pieczyn	istnieje	BRAK
Buntowo	istnieje	istnieje	Pieczynek	BRAK	istnieje
Dzierążenko	BRAK	istnieje	Płosków	BRAK	BRAK
Franciszkowo	istnieje	istnieje	Radawnica	istnieje	istnieje
Górzna	istnieje	istnieje	Rosochy	BRAK	BRAK
Grodno	BRAK	BRAK	Rudna	istnieje	istnieje
Grudna	BRAK	BRAK	Skic	istnieje	istnieje
Józefowo		istnieje	Sławianowo	istnieje	istnieje
Kaczochoy	BRAK	istnieje	Sławianówko	istnieje	BRAK
Kamień	istnieje	istnieje	Stare Dzierążno	BRAK	istnieje
Kleszczyna	istnieje	istnieje	Stawnica	istnieje	istnieje
Klukowo	istnieje	BRAK	Święta	istnieje	istnieje
Krzywa Wieś	istnieje	istnieje	Święta I	istnieje	istnieje
Łupienko	BRAK	BRAK	Wąsosz	istnieje	istnieje
Międzybłocie	istnieje	istnieje	Wielatowo	BRAK	BRAK
Nowa Święta	istnieje	istnieje	Zalesie	istnieje	BRAK

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Złotów

I.6 Sfera techniczna

Gmina Złotów prezentuje bogaty i wszechstronny zasób dziedzictwa kulturowego. Samorząd gminy opracował *Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Złotowa na lata 2022-2025*. Wnioski płynące z zaobserwowanych problemów mają zachęcić właścicieli obiektów zabytkowych do podjęcia działań w celu zahamowania procesów degradacyjnych obiektów, ale także do kontynuowania działań zmierzających do ochrony dziedzictwa kulturowego ze strony samorządu terytorialnego. Zachowane obiekty dziedzictwa historycznego w gminie stanowią o lokalizacji obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów technicznych. Związane są przede wszystkim z wiekiem zabudowy, jej zabytkowym charakterem oraz postępującą degradacją ze względu na znaczną

⁵ Wskaźnik wyposażenia w place zabaw/świetlice liczony jako **braku danej** infrastruktury w jednostce analitycznej do wszystkich jednostek analitycznych. Wynik w procentach.

kosztochłonność działań, które muszą być realizowane zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków.

Do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) wpisano ponad 355 obiektów będących budowlami, z czego najwięcej zlokalizowanych jest miejscowościach Radawnica, Święta, Kleszczyna Jako wskaźnik sfery technicznej wykorzystano udział obiektów wpisanych do GEZ w danej miejscowości w ogóle obiektów zabytkowych (budowlanych) [%], który dla gminy Złotów wynosi **9,86%**. W analizie im wyższy udział, tym mniej korzystna sytuacja, ponieważ wymagane są większe środki na utrzymanie tych obiektów oraz z racji występujących zakazów, trudno dostosować je do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.

Tab. 16 Udział obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej w ogóle zabytków gminy [%]

Miejscowość	Zabytki	Miejscowość	Zabytki
Średnia gminy - 9,86%			
Bielawa	0,28	Nowiny	1,41
Błękwit	5,07	Nowy Dwór	2,82
Bługowo	2,82	Pieczyn	1,41
Buntowo	5,07	Pieczynek	1,13
Dzierżążenko	0,28	Płosków	0,00
Franciszkowo	1,69	Radawnica	12,11
Górzna	4,23	Rosochy	0,00
Grodno	0,85	Rudna	1,97
Grudna	0,00	Skic	5,35
Józefowo	0,28	Sławianowo	5,92
Kaczochoy	0,56	Sławianówko	0,00
Kamień	5,92	Stare Dzierżążno	4,79
Kleszczyna	6,20	Stawnica	3,94
Klukowo	1,97	Święta	11,83
Krzywa Wieś	3,66	Święta I	0,00
Łopienko	0,28	Wąsosz	3,10
Międzybłocie	0,00	Wielatowo	1,13
Nowa Święta	3,10	Zalesie	0,85

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Złotów

I.7 Sfera środowiskowa

Gmina Złotów została w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim” zaklasyfikowane do strefy wielkopolskiej. Za główne lokalne źródła zanieczyszczeń uznano w nim: kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami

o znacznym natężeniu ruchu. W strefie wielkopolskiej stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów w zakresie: benzoalfapirenu w pyłe zawieszonym PM10, oceniając zanieczyszczenie w strefie jako klasę C w pozostałych zakresach zaliczono strefę wielkopolską do strefy A.

Z tego względu jako jeden ze wskaźników środowiskowych do analizy sytuacji wewnątrzgminnej wybrano udział procentowy ogrzewania budynków alternatywnymi źródłami energii (gaz, OZE,) innymi niż paliwa stałe (węgiel i węglopodobne) w ogólnej liczbie gospodarstw zgłaszających źródło ciepła do ewidencji.

Większość budynków w gminie, których właściciele/zarządcy wykazali do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków źródła ciepła, wykorzystuje do celów grzewczych węgiel. Dla gminy wskaźnik udziału budynków, w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%], wyniósł **69,08%**. Tylko

w 11 miejscowościach wskaźnik jest niższy niż średnia gminna. Najmniej kotłów na paliwa stałe wskazano w miejscowościach: Wielatowo, Józefowo. Najwięcej w stosunku do alternatywnych źródeł wskazano w miejscowościach Sławianówko, Łopienko, Rudna.

Tab. 17 Udział budynków w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%]

Miejscowość	Piece	Miejscowość	Piece
Średnia gminy - 69,08%			
Bielawa	87,50	Nowiny	80,67
Błękwit	48,79	Nowy Dwór	61,81
Bługowo	86,90	Pieczyn	84,38
Buntowo	89,47	Pieczynek	88,57
Dzierżążenka	62,72	Płasków	79,17
Franciszkowo	89,55	Radawnica	77,54
Górzna	82,14	Rosochy	41,67
Grodno	87,88	Rudna	91,23
Grudna	31,25	Skic	80,63
Józefowo	28,46	Sławianowo	58,71
Kaczochoy	64,29	Sławianówko	100,00
Kamień	87,50	Stare Dzierżążno	85,42
Kleszczyna	88,51	Stawnica	45,55
Klukowo	80,00	Święta	74,30
Krzywa Wieś	79,07	Święta I	b.d
Łopienko	100,00	Wąsosz	73,81
Międzybłocie	61,83	Wielatowo	10,34
Nowa Święta	79,49	Zalesie	72,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bazy CEEB

Problem środowiskowym, wartym analizy zwłaszcza w kontekście obszarów wiejskich jest również problem pokrycia azbestem budynków mieszkalnych i gospodarczych. Na terenie gminy Złotów tylko w ośmiu miejscowościach nie wskazano takiego problemu. Najwięcej azbestu na obiektach budowlanych znajduje się w miejscowości Radawnica, Nowiny i Stawnica. Analizując wskaźnik ilości substancji niebezpiecznej jaką jest azbest na 1 mieszkańca gminy przypada średnio **2,59** tony azbestu.

Tab. 18 Ilość azbestu przypadającego na 1 mieszkańca gminy w tonach

Miejscowość	Azbest	Miejscowość	Azbest
Średnia gminy - 2,59 [tona]			
Bielawa	6,90	Nowiny	0,90
Błękwit	6,34	Nowy Dwór	1,78
Bługowo	1,44	Pieczyn	
Buntowo	2,02	Pieczynek	0,28
Dzierżążenka	6,28	Płasków	1,90
Franciszkowo	3,81	Radawnica	1,44
Górzna	2,67	Rosochy	
Grodno		Rudna	2,35
Grudna		Skic	2,53
Józefowo	4,65	Sławianowo	1,58
Kaczochoy		Sławianówko	
Kamień	3,26	Stare Dzierżążno	1,04
Kleszczyna	2,01	Stawnica	2,02
Klukowo	5,78	Święta	3,61
Krzywa Wieś	5,84	Święta I	
Łopienko		Wąsosz	1,20
Międzybłocie	3,74	Wielatowo	8,91
Nowa Święta	2,86	Zalesie	1,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Złotów

II WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

II.1 Identyfikacja obszaru zdegradowanego

Obszar zdegradowany to przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe, techniczne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Wyznaczając obszar zdegradowany w gminie Złotów, uwzględniono poniższe zasady.

Diagnoza oparta została na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim problemy społeczne. Dokonano również analizy pozostałych podstawowych obszarów

funkcjonowania gminy - gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego określono listę potencjalnych wskaźników, które posłużyły zarówno do analizy porównawczej sytuacji gminy na tle regionu, a przede wszystkim - do przestrzennego zobrazowania zróżnicowania wewnętrznego.

Poziom wewnętrznym dysproporcji rozwoju zbadany został w odniesieniu do wskazanego we wstępie „Delimitacji...” podziału gminy na jednostki analityczne, w tym wypadku miejscowości. Dla wskazanych jednostek pozyskano dane z Urzędu Gminy Złotów oraz instytucji zewnętrznych, m.in. Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie, Komendy Powiatowej Policji w Złotowie.

Dane poddano ocenie pod kątem stworzenia zestawu porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej cechy do miejscowości. Dobór wskaźników opierał się przede wszystkim na poprawności metodologicznej. Zestaw wskaźników musiał w sposób czytelny przedstawiać dany problem, być łatwy w odbiorze, opierać się o dostępne dane umożliwiające jego weryfikację, pozwolić na ocenę dysproporcji rozwojowych w gminie oraz być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi. Kolejnym kryterium była reprezentacja przestrzenna - wskaźnik musiał dać możliwość prezentacji w odniesieniu do jednostki mniejszej niż gmina.

W wyniku powyższej procedury zebrano dane do opracowania **18 wskaźników**, które zastosowano do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Złotów.

Tab. 19 Wskaźniki wykorzystane do analizy sytuacji kryzysowej w gminie Złotów.

SFERA	WSKAŹNIKI
społeczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%] 2. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%] 3. Udział osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%] 4. Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%] 5. Udział osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%] 6. Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%] 7. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]

	8. Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%] 9. Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%] 10. Przestępstwa i wykroczenia na 1000 mieszkańców w gminie w gminie Złotów w 2023 [%] 11. Średnia frekwencja w wyborach parlamentarnych i prezydenckich [%] 12. Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 [%]
gospodarcza	13. Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]
funkcjonalno-przestrzenna	14. Sieć kanalizacyjna w gminie Złotów w 2023 [TAK/NIE] 15. Place zabaw / świetlice w miejscowościach gminy Złotów w 2023 [TAK/NIE]
techniczna	16. Udział obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej w ogóle zabytków gminy [%]
środowiskowa	17. Udział budynków, w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%] 18. Ilość ton azbestu na 1 mieszkańca [tona]

Źródło: opracowanie własne.

W pierwszej kolejności określono poziom koncentracji zjawisk negatywnych dla gminy **jako całości**. To pozwoliło określić wartością referencyjną danego wskaźnika (średnia dla gminy), aby potem porównać to do wartości referencyjnych dla jednostek analitycznych. Na początek oceniono kryteria społeczne, które zgodnie z ustawą o rewitalizacji stanowią podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego.

W delimitacji założono, że za obszar zdegradowany spełniający kryterium degradacji społecznej uznana zostanie jednostka analityczna, która charakteryzuje się kumulacją problemów społecznych, tj. na **12 analizowanych** wskaźników wartości niekorzystne wystąpią w przypadku **6 wskaźników**.

Następnie analizie poddano natężenie występowania pozostałych zjawisk negatywnych w sferach (gospodarcza i/lub przestrzenno-funkcjonalna i/lub środowiskowa i/lub techniczna) i ostatecznie jednostka referencyjna, aby była uznawana za **obszar zdegradowany** musi charakteryzować się natężeniem zjawisk społecznych (co najmniej 6) i co najmniej **jednym z pozostałych sfer**.

Po ocenie, które z jednostek referencyjnych spełniają warunki wskazane wyżej, identyczną metodę zastosowano w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego (**OZ**) i obszaru rewitalizacji (**OR**), co przedstawiono poniżej.

Wskaźniki porównawcze dla gminy i obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji prezentują tabele poniżej.

Tab. 20 Zestawienie wskaźników dla gminy Złotów obszar zdegradowany.

Sfery wskaźników	Wskaźnik	Wartość referencyjna dla gminy %	Wartość wskaźnika dla obszaru zdegradowanego (OZ) %
społeczne	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%]	73,31	88,89
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%].	43,33	46,76
	Udział osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	19,58	20,14
	Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	26,67	33,81
	Udział osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	32,92	34,63
	Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]	5,95	8,45
	Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	52,58	54,59
	Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	28,87	30,02
	Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	5,84	6,78
	Przestępstwa i wykroczenia na 1000 mieszkańców w gminie w gminie Złotów w 2023 [%]	13,49	10,85
	Średnia frekwencja w wyborach parlamentarnych i prezydenckich [%]	48,51	46,94
	Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 [%]	53,56	52,20
gospodarcza	Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]	6,03	4,16
funkcjonalno-przestrzenna	Sieć kanalizacyjna w gminie Złotów w 2023 [TAK/NIE]	0,14	0,12
	Place zabaw / świetlice w miejscowościach gminy Złotów w 2023 [TAK/NIE]	0,33	0,14
techniczna	Udział obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej w ogóle zabytków gminy [%]	9,86	12,35
środowiskowa	Udział budynków w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%]	69,08	71,99
	Ilość ton azbestu na 1 mieszkańca [tona]	2,59 [Tona]	2,17

Źródło: opracowanie własne.

W skład **obszaru zdegradowanego (OZ)** wchodzi 17 miejscowości⁶ tj. Bielawa, Bługowo, Buntowo, Franciszkowo, Górzna, Grodno, Józefowo, Kamień Krzywa Wieś, Nowiny, Pieczynek, Płosków, Radawnica, Rudna, Skic, Stare Dzierżąno, Stawnica.

Obszar wyznaczony jako zdegradowany zajmuje **183,09km²**, tj. **62,70%** powierzchni gminy Złotów.

Na terenie zdegradowanym mieszka łącznie **4885,00 osób** tj. **49,92%** ogółu **mieszkańców** gminy.

II.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Wyznaczając natomiast zasięg obszaru rewitalizacji (**OR**) kierowano się następującymi przesłankami, wynikającymi wprost z ustawy o rewitalizacji:

- spełnieniem wymogu kumulacji zdegradowania społecznego i co najmniej jednego czynnika dodatkowego;
- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk;
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego;
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż **20% gminy** oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**.

Tab.21 Zestawienie wskaźników dla gminy Złotów i obszaru rewitalizacji.

Sfery wskaźników	Wskaźnik	Wartość referencyjna dla gminy %	Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji (OR) %
społeczne	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%]	73,31	92,23
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%].	43,33	39,06
	Udział osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	19,58	26,83

⁶ Jednostka analityczna. Wskazanie miejscowości do OZ oznacza, iż wszystkie działki znajdujące się w obrębie miejscowości wchodzi w skład obszaru zdegradowanego.

	Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	26,67	29,27
	Udział osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	32,92	36,59
	Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]	5,95	9,08
	Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	52,58	39,02
	Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	28,87	25,20
	Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	5,84	8,13
	Przestępstwa i wykroczenia na 1000 mieszkańców w gminie w gminie Złotów w 2023 [%]	13,49	7,38
	Średnia frekwencja w wyborach parlamentarnych i prezydenckich [%]	48,51	47,52
	Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 [%]	53,56	52,84
gospodarcza	Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]	6,03	4,72
funkcjonalno-przestrzenna	Sieć kanalizacyjna w gminie Złotów w 2023 [TAK/NIE]	0,14	0,25
	Place zabaw / świetlice w miejscowościach gminy Złotów w 2023 [TAK/NIE]	0,33	0,50
techniczna	Udział obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej w ogóle zabytków gminy [%]	9,86	12,75
środowiskowa	Udział budynków w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%]	69,08	71,21
	Ilość ton azbestu na 1 mieszkańca [tona]	2,59 [Tona]	2,55

Źródło: opracowanie własne.

Stosując wspomniane wyżej zasady wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obszar rewitalizacji w gminie Złotów (**OR**) obejmuje miejscowości:

Buntowo, Górzna, Józefowo, Stare Dzierżążno.

Obszar rewitalizacji na zamieszkiwany jest łącznie przez **1355,00 osób**, tj. **13,84%** ogółu mieszkańców gminy.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji zajmuje łącznie **1,50km²** tj. **0,51%** powierzchni gminy.

SPIS TABEL

Tab. 1 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%] w 2023 r.	6
Tab. 2 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%].	7
Tab. 3 Udział osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	8
Tab. 4 Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	8
Tab. 5 Udział osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%].....	9
Tab. 6 Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]	10
Tab. 7 Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	11
Tab. 8 Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	11
Tab. 9 Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	12
Tab. 10 Przestępstwa i wykroczenia na 1000 mieszkańców w gminie w gminie Złotów w 2023 [%]	13
Tab. 11 Średnia frekwencja wyborcza w 3 ostatnich wyborach ogólnopolskich. [%]	13
Tab. 12 Średni wynik egzaminu ósmoklasisty na rok szkolny 2022/2023 [%];	14
Tab. 13 Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]	16
Tab. 14 Sieć kanalizacyjna w gminie Złotów w 2023 [TAK/NIE].....	17
Tab. 15 Place zabaw / świetlice w miejscowościach gminy Złotów w 2023 [TAK/NIE]	18
Tab. 16 Udział obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej w ogóle zabytków gminy [%]	19
Tab. 17 Udział budynków w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%].....	20
Tab. 18 Ilość azbestu przypadającego na 1 mieszkańca gminy w tonach.....	21
Tab. 19 Wskaźniki wykorzystane do analizy sytuacji kryzysowej w gminie Złotów.....	22
Tab. 20 Zestawienie wskaźników dla gminy Złotów obszar zdegradowany.	24
Tab.21 Zestawienie wskaźników dla gminy Złotów i obszaru rewitalizacji.	25

Załącznik tabelaryczny – Wskaźniki społeczne i dodatkowe dla poszczególnych jednostek analitycznych

Załącznik tabelaryczny: Wskaźniki dla sfery społecznej dla poszczególnych jednostek analitycznych w gminie Złotów

	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób [%]	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	Udział osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	Udział osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2023 r. na 100 osób [%]	Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców w gminie Złotów w 2023 [%]	Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Korzystający z pomocy społecznej z powodu bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Korzystający z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii wśród osób korzystających z pomocy społecznej [%]	Przestępstwa i wykroczenia na 1000 mieszkańców w gminie w Złotów w 2023 [%]	Średnia frekwencja w wyborach parlamentarnych i prezydenckich [%]	Średni wynik egzaminów uczniów ósmych klas w roku szkolnym 2022/2023 [%]	Ilość wskaźników Miejskości zdegradowane pod względem społecznym
Bielawa	88,24	50,00	0,00	100,00	50,00	7,45	71,43	28,57	0,00	0,00	50,07	46,75	8
Błękit	79,01	0,0	0,00	0,00	0,00	1,01	50,00	0,00	0,00	35,44	60,47	53,92	2
Bługowo	78,18	100,0	40,00	60,00	60,00	2,34	50,00	50,00	0,00	3,91	61,14	50,32	6
Buntowo	92,59	100,0	25,00	50,00	50,00	5,28	13,33	20,00	6,67	0,00	61,14	50,32	6
Dzierżążenka	29,89	40,0	13,33	20,00	13,33	1,80	45,45	27,27	0,00	18,00	52,66	46,24	3
Franciszkowo	48,00	20,0	20,00	20,00	40,00	17,95	68,57	17,14	17,14	0,00	50,07	46,75	7
Górzna	74,17	33,3	25,00	25,00	33,33	7,55	31,71	12,20	17,07	3,68	50,07	46,24	7
Grodno	55,56	0,0	0,00	0,00	0,00	43,48	73,33	60,00	0,00	72,46	50,07	46,32	6

Grudna	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,07	46,32	2
Józefowo	117,98	27,3	18,18	36,36	45,45	14,88	46,88	34,38	3,13	13,95	50,07	46,75	8
Kaczochy	66,67	0,0	0,00	0,00	0,00	14,81	83,33	83,33	0,00	12,35	61,14	50,32	3
Kamień	80,33	37,5	62,50	12,50	25,00	9,86	17,86	35,71	0,00	31,69	50,07	46,75	7
Kleszczyna	64,42	33,3	44,44	11,11	11,11	3,99	36,84	52,63	10,53	21,01	57,10	46,32	5
Klukowo	50,00	37,5	25,00	0,00	37,50	8,26	68,42	52,63	5,26	13,04	60,47	53,92	5
Krzywa Wieś	75,00	100,0	0,00	0,00	0,00	8,33	100,00	20,00	0,00	16,67	50,07	46,75	7
Łupienko	75,00	0,0	0,00	0,00	0,00	4,17	100,00	0,00	0,00	0,00	50,07	46,24	4
Międzybłocie	26,05	66,7	0,00	33,33	16,67	1,16	20,00	0,00	0,00	11,57	60,47	46,24	3
NowaŚwięta	62,75	42,9	28,57	14,29	28,57	1,68	85,71	0,00	28,57	7,19	60,47	53,92	3
Nowiny	90,16	58,3	0,00	25,00	41,67	4,43	91,67	83,33	16,67	0,00	50,07	46,24	8
NowyDwór	85,00	20,0	10,00	30,00	20,00	7,86	94,44	16,67	0,00	8,73	50,07	46,75	6
Pieczyn	61,54	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	20,00	20,00	0,00	0,00	50,07	46,24	3
Pieczynek	87,50	53,3	6,67	46,67	0,00	6,03	57,14	57,14	0,00	30,17	50,07	46,24	9
Płosków	112,50	0,00	100,00	0,00	0,00	6,15	0,00	0,00	0,00	15,38	50,07	46,24	6
Radawnica	80,88	41,2	17,65	41,18	17,65	8,04	39,58	18,75	0,00	20,10	50,07	46,75	6
Rosochy	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,43	0,00	0,00	0,00	0,00	60,47	53,92	1
Rudna	64,63	63,60	0,00	27,27	72,73	10,57	45,71	31,43	20,00	0,00	57,10	46,32	7
Skic	111,39	80,00	0,00	40,00	40,00	5,08	90,48	42,86	14,29	7,26	57,10	46,32	8
Sławianowo	166,67	62,50	25,00	25,00	37,50	4,89	80,00	26,67	0,00	3,26	61,14	50,32	5
Sławianówko	83,33	0,0	0,00	0,00	0,00	13,89	20,00	20,00	0,00	0,00	61,14	46,32	3
Stare Dzierżąno	85,00	50,0	100,00	0,00	0,00	3,06	100,00	33,33	0,00	20,41	50,07	46,75	8
Stawnica	85,00	31,3	25,00	37,50	43,75	6,63	75,00	12,50	0,00	4,98	50,07	46,24	8
Święta	62,02	40,00	25,00	15,00	5,00	2,38	28,57	0,00	4,76	24,97	60,47	53,92	2
Święta I	311,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,07	53,92	2
Wąsosz	73,91	0,00	0,00	33,33	33,33	3,51	0,00	0,00	0,00	35,09	60,47	53,92	5
Wielatowo	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,07	46,24	3
Zalesie	57,83	41,7	8,33	8,33	58,33	5,33	22,22	11,11	0,00	8,88	50,07	46,24	3
Średnia gminna	73,61	43,33	19,58	26,67	32,92	5,95	52,58	28,87	5,84	13,49	53,56	48,51	

Załącznik tabelaryczny - Wskaźniki dla sfery dodatkowej (gospodarka, środowisko, techniczne, funkcjonalno-przestrzenna) dla poszczególnych jednostek analitycznych w gminie Złotów.

	Udział podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców [%]	Ilość ton azbestu na 1 mieszkańca [tona]	Udział budynków, w których wykazano użytkowanie źródła ciepła na paliwa stałe w ogólnej liczbie zgłoszonych z danej jednostki do CEEB budynków [%]	Udział obiektów zabytkowych w danej jednostce analitycznej w ogóle zabytków gminy [%]	Place zabaw / świetlice w miejscowościach gminy Złotów w 2023 [TAK/NIE]	Sieć kanalizacyjna w gminie Złotów w 2023 [TAK/NIE]	Ilość wskaźników
	SFERY						
	Gospodarcza	Środowiskowa		Techniczna	Funkcjonalno-przestrzenna		
Bielawa	0,00	6,90	87,50	0,28	NIE	TAK	4,00
Błękwit	16,71	6,34	48,79	5,07	TAK	TAK	1,00
Bługowo	3,13	1,44	86,90	2,82	TAK	TAK	2,00
Buntowo	3,17	2,02	89,47	5,07	TAK	TAK	2,00
Dzierżążenko	14,08	6,28	62,72	0,28	NIE	TAK	2,00
Franciszkowo	2,56	3,81	89,55	1,69	TAK	TAK	3,00
Górzna	6,26	2,67	82,14	4,23	TAK	TAK	2,00
Grodno	8,70	0,00	87,88	0,85	NIE	TAK	2,00
Grudna	0,00	0,00	31,25	0,00	NIE	TAK	2,00

Józefowo	3,26	4,65	28,46	0,28	NIE	TAK	3,00
Kaczochy	1,23	0,00	64,29	0,56	NIE	TAK	2,00
Kamień	3,87	3,26	87,50	5,92	TAK	TAK	3,00
Kleszczyna	5,04	2,01	88,51	6,20	TAK	TAK	3,00
Klukowo	3,91	5,78	80,00	1,97	NIE	TAK	4,00
Krzywa Wieś	5,00	5,84	79,07	3,66	TAK	TAK	3,00
Łupienko	8,33	0,00	100,00	0,28	NIE	NIE	3,00
Międzybłocie	9,95	3,74	61,83	0,00	TAK	TAK	1,00
Nowa Święta	6,24	2,86	79,49	3,10	TAK	TAK	2,00
Nowiny	4,06	0,90	80,67	1,41	TAK	TAK	2,00
Nowy Dwór	10,04	1,78	61,81	2,82	TAK	TAK	0,00
Pieczyn	8,00	0,00	84,38	1,41	NIE	TAK	2,00
Pieczynek	1,72	0,28	88,57	1,13	TAK	TAK	2,00
Płosków	3,08	1,90	79,17	0,00	NIE	NIE	4,00
Radawnica	6,53	1,44	77,54	12,11	TAK	TAK	2,00
Rosochy	0,00	0,00	41,67	0,00	NIE	TAK	2,00
Rudna	3,93	2,35	91,23	1,97	TAK	TAK	2,00
Skic	1,94	2,53	80,63	5,35	TAK	TAK	2,00
Sławianowo	2,28	1,58	58,71	5,92	TAK	TAK	1,00
Sławianówko	0,00	0,00	100,00	0,00	NIE	NIE	4,00
Stare Dzierżążno	7,14	1,04	85,42	4,79	NIE	NIE	3,00
Stawnica	3,32	2,02	45,55	3,94	TAK	TAK	1,00
Święta	6,92	3,61	74,30	11,83	TAK	TAK	3,00
Święta I	0,00	0,00	brak danych	0,00	TAK	TAK	1,00
Wąsosz	6,14	1,20	73,81	3,10	TAK	NIE	2,00
Wielatowo	12,00	8,91	10,34	1,13	NIE	TAK	2,00
Zalesie	6,51	1,95	72,73	0,85	NIE	TAK	2,00
Średnia gminna	6,03	2,59	69,08	9,86	0,33	0,14	